

Perspektiva Strategjike 2029: Rikonstituimi Ushtarak Rus dhe Implikimet për Sigurinë e Kosovës

Hulumtim i Institutit për Lidership Civil (ILC)

Hyrje: Peizazhi i ri i sigurisë europiane

Pas katër viteve të luftës në Ukrainë, viti 2026 po shënon një moment kritik ku "Faza Zero" hibride po ndërthuret me goditje shkatërruese ndaj asetëve strategjike ruse. ILC prezanton këtë analizë mbi dritaren e rrezikut të vitit 2029, e cila po riformësohet nga humbjet materiale të Moskës dhe shantazhi bërthamor asimetrik.¹

1. Arkitektura e kërcënimit: Pse viti 2029?

Viti 2029 është identifikuar nga inteligjenca gjermane (BND) dhe NATO si pragu i gatishmërisë ushtarake ruse për një sulm ndaj Aleancës.² Megjithatë, hulumtimet e shkurtit 2026 tregojnë çarje të reja:

- **Humbjet Personale:** Rusia ka arritur në rreth 1.25×10^6 viktima deri në shkurt 2026, me humbjet në front që tashmë tejkalojnë normat e rekrutimit.
- **Kriza Industriale:** Prodhuesi kryesor i tankeve, Uralvagonzavod, ka ngrirë punësimet dhe ka larguar 10% të stafit për shkak të staglimit ekonomik prej vetëm 0.8% të GDP-së.

2. Degradimi i Kapaciteteve Strategjike: Rasti i Molkinos

Një zhvillim vendimtar në fund të vitit 2025 dhe fillim të 2026-ës është targetimi i "shtyllës kurrizore" të forcave raketore ruse.

- **Sulmi në Molkino:** Në gusht 2025, Ukraina shkatërroi një lëshues 9P78-1 dhe pesë automjete ngarkimi të sistemit Iskander-M në bazën e Molkinos. Kjo goditje ndaj Brigadës së 1-rë të Raketave të Gardës redukton aftësinë e Rusisë për të kryer goditje precize që do të ishin thelbësore në një konflikt me NATO-n.
- **Humbjet Ajrore:** Shkatërrimi i avionit Su-30SM në Rostov, me vlerë 50 milionë dollarë, dëshmon se edhe asetet e mbrojtura mirë brenda Rusisë janë nën rrezik të vazhdueshëm.

3. Përshkallëzimi si Maskim: Sistemi Oreshnik dhe

Bjellorusia

Për të mbuluar dobësitë konvencionale, Kremli po lëviz drejt shantazhit ekstrem:

- **Kërcënimi hipersonik:** Vendosija e rreth 10 sistemeve Oreshnik në Bjellorusi shkurton kohën e goditjes së qyteteve evropiane në vetëm 8 minuta.⁴
- **Logjika "Përdore ose Humb":** Dobësimi ekonomik mund ta shtyjë Putinin të përdorë asetet e mbetura përpara vitit 2029, për të parandaluar kolapsin e brendshëm të regjimit.

4. Ballkani Perëndimor dhe Kosova: Pozicionimi Strategjik

Për Kosovën, dritarja 2027–2029 kërkon një lidhësiq civil të matur.

- **Rreziku i Mercenarëve:** Rreth 300 veteranë serbë që kthehen nga frontet e Ukrainës (si ish-pjesëtarë të Wagner apo forcave pro-ruse) paraqesin një forcë hibride të rrezikshme për veriun e Kosovës.
- **Rekomandimet për Kosovën:**
 1. **Përsheptimi i Integritimit në NATO:** Anëtarësimi në PfP/MAP është prioritet absolut për të evituar vakuumin e sigurisë.
 2. **Doktrina e Kërcënimeve Hibride:** Miratimi i një kornize kombëtare që mbron infrastrukturën energjetike dhe kundërshton bio-dronët (si projekti PJN-1).
 3. **Reziliencia ndaj Dezinformimit:** Edukimi i popullatës për të identifikuar narrativat e "Botës Serbe" që sinkronizohen me interesat ruse.

Përfundim

Megjithëse humbjet në Molino dhe Rostov kanë dëmtuar aftësinë konvencionale ruse, Rusia mbetet një kërcënim ekzistencial përmes luftës hibride dhe raketave hipersonike. Viti 2029 mbetet horizonti kritik ku Europa duhet të jetë "gati për luftë" për të siguruar paqen.

Burimet e informacionit:

- Raportet e Inteligjencës Gjermane (BND) dhe Daneze (DDIS) 2025–2026.
- Analizat e Defense Express dhe Militarnyi mbi sulmin në Molino.
- Të dhënat e FMN-së dhe CSIS mbi ekonominë ruse në vitin 2026.
- Strategjia e Sigurisë së Kosovës 2022–2027.

Works cited

1. Deterrence and Defense in the Baltic Sea Region Against the Russian Threat - CDiS SZ, accessed January 29, 2026, https://cdissz.wp.mil.pl/u/documents/Deterrence_and_Defense_in_the_Baltic_Sea_Region_against_the_Russian_Threat_-_print_off.pdf

2. Ready for war in 2029: Is a Russian attack on NATO a real ..., accessed January 29, 2026, <https://ca.news.yahoo.com/ready-war-2029-russian-attack-050137621.html>
3. NATO's Eastern Flank: Germany's Rising Concerns about Russia ..., accessed January 29, 2026, <https://www.spiegel.de/international/europe/natos-eastern-flank-germanys-rising-concerns-about-russia-a-66c25d03-9202-4598-8f39-e5801d42d1ee>
4. Russia will rebuild its military by 2030 - Oxford Analytica, accessed January 29, 2026, <https://www.oxan.com/insights/russia-will-rebuild-its-military-by-2030/>
5. The Scale of Russian Sabotage Operations Against Europe's Critical Infrastructure, accessed January 29, 2026, <https://www.iiss.org/research-paper/2025/08/the-scale-of-russian--sabotage-operations--against-europes-critical--infrastructure/>